

Số: /BC-UBND

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố từ năm 2020 đến nay

Kính gửi: Hội đồng nhân dân Thành phố

Căn cứ Chương trình kỳ họp thứ 17 của HĐND Thành phố, Ủy ban nhân dân Thành phố báo cáo kết quả thực hiện công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố từ năm 2020 đến nay như sau:

I. Quan điểm chỉ đạo của Thành phố về đào tạo nghề và giải quyết việc làm

Công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm luôn được Thành phố coi trọng, quan tâm chỉ đạo, thể hiện cụ thể trong các văn bản chỉ đạo, như: Nghị quyết Đại hội lần thứ XVII, Đảng bộ thành phố Hà Nội, nhiệm kỳ 2020-2025 xác định *đào tạo nghề, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao là một trong những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu, là khâu đột phá quan trọng* để phát triển Thủ đô nhanh và bền vững trong thời gian tới nhằm đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa Thủ đô và hội nhập quốc tế. Trên cơ sở đó, Thành ủy đã ban hành 02 chương trình công tác trong đó cụ thể hoá các chỉ tiêu, mục tiêu và nhiệm vụ về đào tạo nghề và giải quyết việc làm Thành phố giai đoạn 2021 - 2025: Chương trình số 06-CTr/TU ngày 17/3/2021 về Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh và Chương trình số 08-CTr/TU ngày 17/3/2021 của Thành ủy Hà Nội về phát triển hệ thống an sinh xã hội, nâng cao phúc lợi xã hội, chất lượng cuộc sống của Nhân dân Thủ đô.

Căn cứ chỉ đạo của Trung ương, Thành phố đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo như: Kế hoạch thực hiện chiến lược phát triển giáo dục nghề nghiệp thành phố Hà Nội đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2045; Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 21-CT/TW ngày 04/5/2023 của Ban Bí thư “Về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045”; Đề án “Nâng cao hiệu quả hoạt động hệ thống Sàn giao dịch việc làm thành phố Hà Nội giai đoạn 2021-2025 và những năm tiếp theo”; Kế hoạch về thực hiện chương trình hỗ trợ phát triển thị trường lao động; Kế hoạch về nâng cao hiệu quả nguồn vốn cho vay giải quyết việc làm; Quyết định về việc thực hiện chính sách hỗ trợ tiền thuê nhà cho người lao động trên địa bàn thành phố Hà Nội....

Hàng năm, Thành phố đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo để cụ thể hoá các chủ trương, chiến lược, nội dung về đào tạo nghề và giải quyết việc làm.

Bên cạnh đó, Điều 16 Luật Thủ đô (sửa đổi) quy định về cơ chế thu hút, trọng dụng người có tài năng và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao của Thành phố:

“Ưu tiên phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đạt trình độ khu vực và quốc tế ở các ngành, lĩnh vực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng, phát triển, quản lý và bảo vệ Thủ đô trong từng giai đoạn; Hỗ trợ từ ngân sách của thành phố Hà Nội để đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị của cơ sở đào tạo trọng điểm quốc gia trên địa bàn Thành phố; Hỗ trợ hình thành các trung tâm quốc gia, trung tâm vùng về đào tạo và thực hành nghề chất lượng cao trên địa bàn thành phố Hà Nội; hỗ trợ học phí cho học viên học nghề tại các cơ sở đào tạo nghề chất lượng cao của Thành phố”.

Đây là cơ sở để Thành phố xây dựng và ban hành nhiều cơ chế đặc thù để phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao của Thủ đô, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế và khẳng định vai trò, vị trí của Thủ đô trên cả nước

II. Kết quả triển khai thực hiện

Với quan điểm, nội dung chỉ đạo như trên, công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố thời gian qua đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận:

1. Kết quả thực hiện công tác đào tạo nghề

Về quản lý mạng lưới các cơ sở giáo dục nghề nghiệp: Tính đến thời điểm báo cáo, trên địa bàn Thành phố có 313 cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở có hoạt động giáo dục nghề nghiệp có đăng ký hoạt động giáo dục nghề nghiệp (gồm 65 trường cao đẳng, 58 trường trung cấp, 37 trung tâm giáo dục nghề nghiệp, 18 Trung tâm GDNN – GDTX và 135 doanh nghiệp, các loại hình khác). Căn cứ Quyết định số 73/QĐ-TTg ngày 10/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch mạng lưới cơ sở giáo dục nghề nghiệp thời kỳ 2021 - 2023, tầm nhìn đến năm 2045, Thành phố đã chỉ đạo các sở, ngành liên quan xây dựng quy hoạch mạng lưới các cơ sở giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2045 tích hợp trong xây dựng Quy hoạch Thủ đô 2021-2030, tầm nhìn 2050, hiện đang chờ cơ quan có thẩm quyền phê duyệt. Thành phố đã chỉ đạo các sở, ngành liên quan xây dựng Đề án nâng cao chất lượng hoạt động các trường trung cấp, cao đẳng công lập Thành phố giai đoạn 2025 - 2030, dự kiến ban hành vào quý III năm 2024.

Ngày 25/02/2019, nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, Thành phố ban hành Quyết định số 913/QĐ-UBND phê duyệt “Đề án rà soát, đánh giá tình hình hoạt động, nâng cao chất lượng các cơ sở giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2018 - 2025” làm cơ sở để hàng năm triển khai kiểm tra, rà soát, có giải pháp xử lý, thu hồi Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động giáo dục nghề nghiệp đối với những đơn vị không đảm bảo điều kiện hoạt động theo quy định. Từ năm 2020 đến nay, đã kiểm tra đối với 314 lượt đơn vị. Kết quả: ra quyết định, thông báo thu hồi Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động giáo dục nghề nghiệp đối với 72 đơn vị, ra quyết định đình chỉ hoạt động

đối với 03 đơn vị; ra quyết định xử phạt đối với 01 đơn vị.

Công tác tuyên truyền về đào tạo nghề, phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS, THPT được triển khai mạnh, liên tục, với nhiều hình thức đa dạng; Mỗi năm thực hiện khoảng hơn 150 tin bài và các phóng sự, chương trình truyền hình trực tiếp về tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp; Giai đoạn 2020 đến nay đã 04 lần tổ chức Ngày hội gắn kết giáo dục nghề nghiệp Thủ đô với thị trường lao động, thu hút gần 35.000 lượt người tham dự. Kết quả công tác phân luồng học sinh sau tốt nghiệp THCS tham gia học nghề trên địa bàn Thành phố tuy có tăng hàng năm nhưng vẫn đạt tỷ lệ thấp (đến năm 2023 mới đạt 18,5%).

Việc triển khai thực hiện các chính sách đào tạo nghề trên địa bàn Thành phố luôn được quan tâm.

- Đối với các chính sách hỗ trợ đào tạo trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 03 tháng: giai đoạn 2016 - 2020, được thực hiện lồng ghép trong Đề án đào tạo nghề cho lao động nông thôn theo Quyết định số 1956/QĐ-TTg ngày 27/11/2009 của Thủ tướng Chính phủ. Năm 2020, trên địa bàn Thành phố đã tổ chức đào tạo được 232 lớp với 7.965 người, trong đó: Nghề nông nghiệp: 164 lớp với 5.630 người; nghề phi nông nghiệp 68 lớp với 2.335 người.

Ngay sau khi kết thúc Đề án đào tạo nghề cho lao động nông thôn theo Quyết định số 1956/QĐ-TTg ngày 27/11/2009 của Thủ tướng Chính phủ; Để triển khai chính sách hỗ trợ đào tạo nghề trình độ sơ cấp và dưới 03 tháng cho người lao động trên địa bàn Thành phố, Thành phố đã ban hành nhiều văn bản:

- UBND Thành phố ban hành danh mục các nghề đào tạo trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 03 tháng trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2022 - 2025. Ban hành Bộ định mức kinh tế - kỹ thuật về đào tạo 40 nghề trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 3 tháng áp dụng trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố.

- HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết quy định giá dịch vụ đào tạo 30 nghề trình độ sơ cấp áp dụng trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố.

- Năm 2024, Thành phố tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành triển khai các nội dung:

+ Tiếp tục ban hành Bộ định mức kinh tế - kỹ thuật đối với 37 nghề đào tạo trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 03 tháng còn lại trong danh mục nghề đã được ban hành (tổng số 77 nghề)

+ Tiếp tục trình HĐND Thành phố ban hành giá dịch vụ đào tạo đối với các nghề đào tạo trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 03 tháng đã được ban hành định mức kinh tế - kỹ thuật;

+ Trình HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết quy định “Nội dung chi, mức chi hỗ trợ chi phí đào tạo nghề trình độ sơ cấp, dưới 03 tháng áp dụng trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố” trình HĐND Thành phố tại kỳ họp giữa năm, làm cơ sở để triển khai thực hiện các chính sách đào tạo nghề cho người lao động trên địa bàn Thành phố.

- Đối với chính sách đào tạo nghề trình độ trung cấp, cao đẳng:

Căn cứ Nghị định số 81/2021/NĐ-CP ngày 27/8/2021 của Thủ tướng Chính phủ về quy định về cơ chế thu, quản lý học phí đối với cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân và chính sách miễn, giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập; giá dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo; Giai đoạn 2020 - 2023, các quận, huyện, thị xã đã thực hiện theo miễn giảm học phí cho 83.477 học sinh với tổng kinh phí gần 489 tỷ đồng từ nguồn ngân sách Thành phố.

Để khuyến khích công tác phân luồng học sinh sau tốt nghiệp cấp THCS, THPT tham gia học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng; Năm 2024, Thành phố chỉ đạo Sở Lao động - Thương binh và Xã hội xây dựng nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ học phí đối với học sinh tốt nghiệp THCS, THPT tham gia học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng trên địa bàn Thành phố. Theo đó đề xuất: miễn học phí học văn hoá đối với học sinh tốt nghiệp cấp THCS vừa học văn hoá, vừa học nghề trình độ trung cấp; Miễn học phí học nghề đối với học sinh tốt nghiệp cấp THPT tham gia học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng. Dự kiến trình HĐND Thành phố ban hành vào kỳ họp cuối năm 2024.

Kết quả tuyển sinh giáo dục nghề nghiệp: Giai đoạn 2020 - 2023, các cơ sở GDNN trên địa bàn Thành phố thực hiện tuyển sinh đào tạo 939.341/885.000 lượt người, đạt 106,14% so với kế hoạch đề ra. Có 764.611 học sinh, sinh viên tốt nghiệp; Đến năm 2023, số tuyển sinh, đào tạo nghề và tốt nghiệp của Thành phố chiếm 10,7% tổng tuyển sinh, đào tạo nghề và tốt nghiệp trong cả nước⁽¹⁾. Trong 06 tháng đầu năm 2024, tuyển sinh đạt 107.850 người, đạt 45,9% chỉ tiêu kế hoạch của năm 2024, tăng 2,38% so với cùng kỳ năm 2023. Số học sinh, sinh viên tốt nghiệp đã góp phần cung cấp nguồn lao động qua đào tạo cho thị trường lao động Thủ đô và nhiều địa phương lân cận.

Tỷ lệ lao động qua đào tạo tăng liên tục hàng năm, đạt từ 70,25% năm 2020 lên 73,23% năm 2023 (tăng 2,98%). Trong đó tỷ lệ lao động có bằng cấp chứng chỉ tăng từ 48,5% năm 2020 lên 52,5% năm 2023 (tăng 4,0%); So sánh với tỷ lệ % của cả nước cho thấy: đến năm 2023, tỷ lệ lao động qua đào tạo của Thành phố cao hơn 5,23 điểm % và tỷ lệ lao động có bằng cấp chứng chỉ cao hơn 25 điểm % mức chung của cả nước⁽²⁾.

Chất lượng giáo dục nghề nghiệp Thủ đô ngày càng được khẳng định và nâng cao, “*Chỉ số đào tạo lao động*” của Thành phố trong bộ chỉ số PCI được các doanh nghiệp đánh giá cao: Giai đoạn 2020 - 2023, thành phố Hà Nội có 02 lần đứng thứ Nhất (năm 2021 và năm 2023).

Công tác đào tạo nghề gắn với doanh nghiệp luôn được quan tâm chú trọng. Giai đoạn 2020 đến nay, các cơ sở GDNN đã hợp tác với gần 4.000 lượt doanh nghiệp; Phối hợp với các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn Thành phố triển khai hỗ trợ đào tạo nghề, bồi dưỡng kỹ năng nghề nghiệp cho gần 40.000 lượt lao động tại các doanh nghiệp nhỏ và vừa. Trong đó: đào tạo từ nguồn ngân sách Thành

⁽¹⁾ BC năm 2023 của Bộ LĐTBXH: Tuyển sinh học nghề năm 2023 ước đạt 2.295.000 người; tốt nghiệp ước đạt 2.043.000 người.

⁽²⁾ BC năm 2023 của Bộ LĐTBXH: Ước thực hiện năm 2023, tỷ lệ lao động qua đào tạo khoảng 68%, trong đó tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng cấp, chứng chỉ khoảng 27-27,5%.

phổ cho gần 4.000 lao động; đào tạo từ nguồn xã hội hóa từ các doanh nghiệp có liên kết, hợp tác với các cơ sở giáo dục nghề nghiệp cho hơn 36.000 lượt lao động.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục nghề nghiệp: Tính đến tháng 12/2023, trên địa bàn Thành phố hiện có 10.781 nhà giáo giáo dục nghề nghiệp và 2.101 cán bộ quản lý giáo dục nghề nghiệp. Các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đã chủ động đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý; Tích cực trong việc thu hút những chuyên gia, nghệ nhân, người có tay nghề cao tham gia đào tạo nghề nhằm tận dụng những kinh nghiệm, kiến thức và kỹ năng của họ để truyền đạt, giảng dạy cho học sinh, sinh viên.

Đầu tư trường chất lượng cao: Thành phố đặt ra mục tiêu đầu tư xây 04 trường cao đẳng nghề là trường chất lượng cao. Đến nay Thành phố Hà Nội có 02 trường Cao đẳng được lựa chọn để hỗ trợ đầu tư trở thành trường chất lượng cao (Trường cao đẳng công nghệ cao Hà Nội và Trường Cao đẳng nghề Công nghiệp Hà Nội); Thành phố đã có văn bản đề nghị Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội trình Thủ tướng Chính phủ bổ sung 02 Trường Cao đẳng là trường chất lượng cao theo tiêu chí tại Quyết định số 761/QĐ-TTg với một số nghề trọng điểm đề nghị được đầu tư (Trường Cao đẳng Nghệ thuật Hà Nội và Trường Cao đẳng nghề Việt Nam - Hàn Quốc Thành phố Hà Nội). Đến nay, Thành phố đã phê duyệt Đề án: "Đầu tư trường cao đẳng công nghệ cao Hà Nội đồng bộ thành trường chất lượng cao, đào tạo một số nghề trọng điểm cấp độ quốc tế" theo Quyết định số 1025/QĐ-UBND ngày 04/3/2019 với cơ cấu nguồn vốn được phân bổ gồm ngân sách Thành phố, vốn ODA Chính phủ Nhật Bản, vốn nhà trường và các nguồn huy động hợp pháp khác.

Đầu tư nghề trọng điểm: Căn cứ Quyết định số 1769/QĐ-BLĐTBXH ngày 25/11/2019 của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc phê duyệt ngành, nghề trọng điểm, trường được lựa chọn ngành, nghề trọng điểm giai đoạn 2016 - 2020 và định hướng đến năm 2025, hiện nay Thành phố có 16 trường trung cấp, cao đẳng công lập thuộc thành phố được lựa chọn 29 nghề trọng điểm (trong đó có 14 nghề cấp độ quốc tế; 11 nghề cấp độ ASEAN, 14 nghề cấp độ quốc gia).

Xây dựng, chỉnh sửa chương trình, giáo trình đào tạo: Hàng năm, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đều cập nhật và điều chỉnh chương đào tạo đảm bảo theo chuẩn đầu ra và tăng cường thời lượng thực hành cho người học; Đẩy mạnh việc đổi mới phương pháp dạy và học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học vào thực hành tay nghề; tăng thời lượng thực hành nhằm phát huy tối đa kỹ năng nghề nghiệp cho người học.

Hợp tác quốc tế trong giáo dục nghề nghiệp: Từ năm 2020 đến nay, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, hoạt động giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố đã tuyển sinh được 2.857 học sinh theo chương trình đào tạo hợp tác quốc tế; Có 2.034 học sinh đã tốt nghiệp. 100% học sinh có việc làm ngay sau khi tốt nghiệp. Các đơn vị liên kết đào tạo hợp tác quốc tế đến từ nhiều quốc gia, tập đoàn lớn trên thế giới, tập trung vào các ngành nghề thị trường đang có nhu cầu cao về lao động có tay nghề đã qua đào tạo.

Công tác chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp được triển khai mạnh: Thực hiện Quyết định số 2222/QĐ-TTg ngày 31/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp giai đoạn 2021 – 2025, định hướng đến năm 2030; Thành phố đã ban hành Kế hoạch số 172/KH-UBND ngày 24/6/2022 thực hiện chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp thành phố Hà Nội đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Trên cơ sở đó, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố đã chủ động triển khai nhiều giải pháp, ứng dụng công nghệ thông tin trong việc dạy và học, đổi mới phương pháp đào tạo, phát triển năng lực số cho đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục nghề nghiệp; xây dựng, phát triển hạ tầng, nền tảng số và học liệu số, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, nguồn nhân lực có kỹ năng nghề, tăng năng suất lao động và năng lực cạnh tranh của Thành phố.

Các hoạt động phong trào chuyên môn cấp Thành phố được tổ chức liên tục, sôi nổi; Đoàn Thành phố Hà Nội tham dự các hội thi, kỳ thi Toàn quốc luôn đạt thành tích cao như: Hội giảng nhà giáo giáo dục nghề nghiệp toàn quốc năm 2021; Cuộc thi thiết kế dạy học trực tuyến trong giáo dục nghề nghiệp cấp quốc gia; Hội thi Thiết bị đào tạo tự làm toàn quốc năm 2022; Tham dự Kỳ thi kỹ năng nghề quốc gia lần thứ 12.

2. Kết quả thực hiện công tác giải quyết việc làm

Giai đoạn 2020-2023, và 6 tháng đầu năm 2024:

- Toàn Thành phố giải quyết việc làm cho 902.431 người (tăng 23% so với giai đoạn 2016 - 2019). Trong đó giải quyết việc làm cho 229.489 người từ việc xét duyệt cho vay vốn từ nguồn vốn ngân sách Thành phố ủy thác qua Chi nhánh Ngân hàng chính sách xã hội thành phố Hà Nội với số tiền 8.950 tỷ đồng; đưa 15.600 lao động đi làm việc có thời hạn ở nước ngoài theo hợp đồng; Thực hiện đào tạo nghề cho 2.794 lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp, với tổng kinh phí thực hiện là 7,1 tỷ đồng.

- Đến năm 2023, số lao động được giải quyết việc làm của Hà Nội chiếm khoảng 31% so với cả nước; Tỷ lệ thất nghiệp trong độ tuổi lao động của Thành phố còn 2,01% (thấp hơn 0,27 điểm % so với cả nước). Trong đó, tỷ lệ thất nghiệp khu vực thành thị giảm còn 2,97 %, tỷ lệ thất nghiệp khu vực nông thôn 1,01%;

- Thành phố có hệ thống sàn giao dịch việc làm với 14 sàn/điểm vệ tinh tại 14 quận, huyện, thị xã, được kết nối liên thông tới Sàn giao dịch việc làm Trung tâm tại Trung tâm Dịch vụ việc làm Hà Nội. Các phiên giao dịch việc làm được tổ chức hằng ngày (từ thứ 2 đến thứ 6 hàng tuần) đồng bộ từ Sàn trung tâm đến các sàn/điểm vệ tinh phục vụ các doanh nghiệp đến tuyển dụng lao động và người lao động đến tìm việc làm. Giai đoạn từ 2020 đến nay đã tổ chức được 985 phiên giao dịch việc làm với 30.567 doanh nghiệp, đơn vị tham gia; 246.013 lao động được phỏng vấn; 70.991 lao động được tuyển dụng qua các phiên. Tiếp nhận 229.274 hồ sơ đề nghị giải quyết hưởng trợ cấp thất nghiệp; ban hành quyết định trợ cấp thất nghiệp cho 292.779 người, quyết định hỗ trợ học nghề cho 6.678 người. Hằng năm, thông qua hoạt động của hệ thống Sàn giao dịch việc làm Hà Nội và website

vieclamhanoi.net, đã có từ 20.000 đến 23.000 người lao động được tuyển dụng trực tiếp tại các phiên giao dịch việc làm với sự tham gia tuyển dụng của 4.000 đến 6.000 doanh nghiệp và cung cấp thông tin thị trường lao động cho hàng trăm nghìn lượt người lao động, doanh nghiệp.

III. Đánh giá chung

1. Mặt được

- Công tác tuyên truyền các chính sách về đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho người lao động trên địa bàn Thành phố được triển khai mạnh mẽ trên các phương tiện truyền thông, mạng xã hội; Công tác tham mưu ban hành văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện các chính sách về đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố được thực hiện chủ động, góp phần triển khai hiệu quả các chính sách của Trung ương đã ban hành.

- Kết quả tuyển sinh đào tạo nghề giai đoạn 2020 - 2023 vượt 6,14% so với chỉ tiêu kế hoạch đề ra; Tỷ lệ lao động qua đào tạo tăng liên tục hàng năm góp phần quan trọng cung cấp nguồn lao động qua đào tạo cho thị trường lao động Thủ đô và các tỉnh lân cận.

2. Hạn chế, khó khăn

- Tâm lý trọng bằng cấp vẫn còn tồn tại trong suy nghĩ của một số người dân. Đa số học sinh sau khi tốt nghiệp cấp THPT đều đặt mục tiêu vào đại học, không muốn đi học nghề. Trong khi đó, Thủ đô là nơi tập trung nhiều trường đại học, các trường đại học có chỉ tiêu tuyển sinh lớn, tiêu chí xét tuyển thấp. Do vậy các trường trung cấp, cao đẳng rất khó để cạnh tranh tuyển sinh với các trường đại học.

- Hiện nay mức hỗ trợ tối đa theo Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg ngày 28/9/2015 của Thủ tướng Chính phủ thấp hơn rất nhiều so với quy định giá dịch vụ đào tạo đã được HĐND Thành phố ban hành tại Nghị quyết số 12/2023/NQ-HĐND ngày 06/12/2023. Trường hợp Thành phố thực hiện mức hỗ trợ theo quy định của Trung ương, phần chênh lệch giữa mức giá dịch vụ đào tạo và mức hỗ trợ sẽ rất cao, người học phải tự bù phần chênh lệch này, gây nhiều khó khăn cho đối tượng được hỗ trợ theo quy định tại Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg ngày 28/9/2015 của Thủ tướng Chính phủ khi triển khai thực hiện.

- Các doanh nghiệp hoạt động dịch vụ việc làm chưa có sự phối hợp chặt chẽ, kết nối với Trung tâm Dịch vụ việc làm Hà Nội, các Sàn, Điểm giao dịch vệ tinh để phục vụ tốt hơn cho người lao động tìm được việc làm và doanh nghiệp có nhu cầu tuyển dụng lao động, nhất là hỗ trợ tìm việc làm cho người lao động bị khuyết tật...

- Hoạt động xác định và dự báo nhu cầu tuyển dụng nhân lực của các doanh nghiệp cũng như hoạt động đánh giá nguồn cung nhân lực và dự báo nhu cầu việc làm của người lao động trên thị trường lao động còn hạn chế cả về mặt số lượng và chất lượng; Các sản phẩm dự báo thị trường lao động còn ít, đôi khi chưa kịp thời

3. Nguyên nhân của những hạn chế, khó khăn

- Việc tư vấn hướng nghiệp, phân luồng cho học sinh tại các trường THCS,

THPT gặp phải nhiều bất cập do nhu cầu và mong muốn của đa số các gia đình và học sinh lựa chọn vào đại học. Bên cạnh đó, đề thay đổi tâm lý coi trọng bằng cấp, lựa chọn học nghề của đại đa số người dân và học sinh trong thời gian ngắn không phải việc dễ dàng.

- Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ra đời ngày 28/9/2015. Đến thời điểm hiện tại đã được gần 10 năm. Với sự thay đổi của thời giá kinh tế thị trường từ thời điểm 2015 đến nay, mức hỗ trợ tối đa theo quy định tại Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ khi áp dụng thực hiện trên thực tế sẽ khó khả thi, chưa đủ thu hút người lao động thuộc các đối tượng quy định tham gia học nghề.

- Nhiều doanh nghiệp tuyển dụng lao động tại các sàn giao dịch việc làm chủ yếu tuyển lao động phổ thông, trong khi nhu cầu của người lao động trên địa bàn lại có nguyện vọng ứng tuyển các vị trí việc làm có trình độ cao hơn; Lao động là người khuyết tật, lao động đang hưởng trợ cấp thất nghiệp, lao động sau cai nghiện ma túy còn chưa xác định rõ tư tưởng, nguyện vọng tìm việc phân nào gây khó khăn cho công tác định hướng, tư vấn giới thiệu việc làm.

- Cơ sở dữ liệu ngành lao động còn thiếu, chưa đồng bộ; Ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động phân tích, dự báo và tổng hợp nhu cầu lao động còn hạn chế; chưa có phần mềm quản lý điều hành phục vụ công tác phỏng vấn online, lưu trữ cơ sở dữ liệu, kết nối tư vấn giới thiệu việc làm, học nghề và bảo hiểm thất nghiệp... do vậy chưa có công cụ đánh giá kịp thời, chính xác nguồn cung nhân lực và dự báo nhu cầu việc làm của người lao động trên thị trường lao động.

IV. Một số giải pháp đẩy mạnh triển khai công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố trong thời gian tới

Căn cứ chủ trương, chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Thành ủy, HĐND và các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội Thủ đô; UBND Thành phố tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành liên quan, các cơ sở GDNN trên địa bàn Thành phố tập trung thực hiện tốt các giải pháp sau:

1. Đối với công tác đào tạo nghề

1.1. Tiếp tục rà soát nâng cao chất lượng hoạt động các cơ sở giáo dục nghề nghiệp tại các Kế hoạch, Chương trình, Đề án về phát triển nguồn nhân lực Thủ đô của Thành phố và quy hoạch mạng lưới cơ sở giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn TP giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2045 sau khi được ban hành.

1.2. Tăng cường tuyên truyền, phổ biến chủ trương chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; các văn bản chỉ đạo của Thành phố về phát triển nguồn nhân lực và giải quyết việc làm; Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, xây dựng tin, bài, chuyên mục trên báo chí; tuyên truyền trên hệ thống thông tin cơ sở của các quận, huyện, thị xã.

1.3. Tăng cường gắn kết giữa cơ sở giáo dục nghề nghiệp và các trung tâm dịch vụ việc làm, sàn giao dịch việc làm, hội chợ việc làm, trung tâm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; hỗ trợ người học tìm việc làm sau tốt nghiệp; gắn kết đào tạo với việc đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

1.4. Tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các sở, ban, ngành, quận, huyện, thị xã để chủ động tham mưu với HĐND, UBND Thành phố ban hành kịp thời các chính sách hỗ trợ đào tạo nghề cho người lao động động trên địa bàn Thành phố, phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội và đặc thù của Thủ đô; Cập nhật văn bản quy định của Trung ương để kịp thời tham mưu UBND Thành phố điều chỉnh cho phù hợp.

1.5. Hướng dẫn các quận, huyện, thị xã, các cơ sở GDNN trong việc triển khai thực hiện các chính sách về đào tạo nghề cho người lao động trên địa bàn Thành phố; Đôn đốc, kiểm tra, giám sát việc thực hiện theo quy định.

2. Đối với công tác giải quyết việc làm

2.1. Nghiên cứu đề xuất các chính sách để hỗ trợ tuyển dụng và sử dụng các nhóm lao động đặc thù, lao động yếu thế, lao động thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ mới thoát nghèo tham gia thị trường lao động, có việc làm bền vững.

2.2. Ưu tiên bố trí vốn cho Ngân hàng Chính sách xã hội có đủ nguồn lực triển khai có hiệu quả các chương trình tín dụng giải quyết việc làm, đào tạo nghề cho người lao động, góp phần phát triển thị trường lao động bền vững.

2.3. Tổ chức triển khai có hiệu quả Đề án “Nâng cao hiệu quả hoạt động hệ thống Sàn giao dịch việc làm thành phố Hà Nội giai đoạn 2021 - 2025 và những năm tiếp theo” theo Quyết định số 3362/QĐ-UBND ngày 13/07/2021 của UBND thành phố Hà Nội; Đề án “Phát triển quan hệ lao động thành phố Hà Nội giai đoạn 2021-2025” theo Quyết định số 3374/QĐ-UBND ngày 13/7/2021 của UBND Thành phố nhằm xây dựng môi quan hệ lao động hài hòa, ổn định trong doanh nghiệp góp phần thúc đẩy sản xuất kinh doanh.

2.4. Thống nhất, chuẩn hoá hệ thống chỉ tiêu thông tin thị trường lao động của Ngành Lao động Thương binh & Xã hội ban hành trong công tác thu thập, khảo sát và cập nhật dữ liệu thị trường lao động tại mỗi quận, huyện, thị xã và trên phạm vi toàn Thành phố nhằm hình thành cơ sở dữ liệu thị trường lao động Thành phố đồng bộ, kết nối với cơ sở dữ liệu Quốc gia về dân cư và các cơ sở dữ liệu.

2.5. Tăng cường hoạt động xuất khẩu lao động dưới các hình thức như: Khai thác tối đa nhu cầu lao động tại các thị trường mới tiềm năng cũng như các thị trường truyền thống; Tăng cường tuyên truyền phổ biến chính sách về xuất khẩu lao động; Hỗ trợ các doanh nghiệp đã có giấy phép hoạt động dịch vụ đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài tuyển chọn lao động trên địa bàn Thành phố đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng; Hỗ trợ cho người lao động thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, dân tộc thiểu số, thân nhân của người có công với cách mạng, hộ bị thu hồi đất nông nghiệp có nhu cầu đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

V. Kiến nghị, đề xuất

1. Với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội

- Đề nghị Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tham mưu với Chính phủ nâng mức hỗ trợ chi phí đào tạo tối thiểu đối với các đối tượng được quy định tại

Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 28/9/2015 của Thủ tướng Chính Phủ quy định chính sách hỗ trợ đào tạo trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 03 tháng, làm cơ sở để các địa phương triển khai áp dụng thực hiện phù hợp với tình hình thực tế.

- Đề nghị Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội khắc phục lỗi kỹ thuật của Công Dịch vụ công Quốc gia và Phần mềm BHTN: Một số thời điểm xảy ra tình trạng lỗi kỹ thuật khi người lao động nộp hồ sơ thành công sau đó bị từ chối tự động do lỗi ký số của BHXH Việt Nam; Người lao động nộp hồ sơ thành công nhưng bị treo không nhận được mã số hồ sơ, hồ sơ bị tắc nghẽn không chuyển đến Trung tâm Dịch vụ việc làm kịp thời có thể ảnh hưởng quyền lợi của người lao động.

2. Với Hội đồng nhân dân Thành phố

Đề nghị Hội đồng nhân dân Thành phố xem xét, thông qua các Nghị quyết trong năm 2024, làm cơ sở để triển khai có hiệu quả các chính sách về đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố:

- Tại kỳ họp tháng 9:

+ Nghị quyết về đối tượng cho vay đặc thù từ nguồn vốn ngân sách địa phương ủy thác qua Ngân hàng Chính sách xã hội của thành phố Hà Nội

+ Nghị quyết quy định “Nội dung chi, mức chi hỗ trợ chi phí đào tạo nghề trình độ sơ cấp, dưới 03 tháng áp dụng trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội”

- Tại kỳ họp cuối năm:

+ Nghị quyết về giá dịch vụ đào tạo đối với các nghề trình độ sơ cấp, dưới 3 tháng áp dụng trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn Thành phố

+ Nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ học phí đối với học sinh tốt nghiệp THCS, THPT tham gia học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng trên địa bàn Thành phố.

Trên đây là báo cáo Kết quả thực hiện công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm trên địa bàn Thành phố từ năm 2020 đến nay. UBND Thành phố báo cáo HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Chủ tịch UBND Thành phố;
- Các Phó Chủ tịch UBND Thành phố;
- Ban VHXH - HĐND TP;
- Sở LĐTB&XH;
- VPUB: CVP, các PCVP;
- Phòng KGVX, KTTH, TH;
- Lưu: VT, KGVX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Vũ Thu Hà